

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Hét évre — — — 40 Lei. Negyed évre — — — 10 Lei.
 fél évre — — — 20 " Egyes szám ára — — — 1 "

Nyilttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.

Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatk vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Értékesítő szövetkezeteket kell létesíteni a falvakban!

A hajdani magyar kormányok mindent elkövettek, hogy a falvak népe a fogyasztási és értékesítési szövetkezet felállításának tudvosságáról és hasznosságáról meggyőződjen. A falvak népe azonban, részint kisebb műveltségi fokánál, részint konzervatív felfogásánál fogva, mindig idegenkedett az újításoktól, habár azok az ő érdekeit voltak hivatva szolgálani.

Köztudomásu, hogy a sűrűbb és nagyobb számú lakossággal bíró városokat nagyrészen a falvak látják el élelmi- és egyéb cikkekkel. A városok piacain minden reggel ott találjuk a falusi árusokat, akiknek egyrésze bejárja a várost s házról-házra kínálgatja portékáját. Baromfi, tej, tojás, vaj, zöldségtétel, gyümölcs stb. így jut el a kevés őstermelővel bíró városi lakossághoz. Hogy ez a módszer úgy az eladóra, mint a fogyasztóra nézve mennyire káros, az legjobban a háboru alatt és után tűnt ki. Az árak nagy eltéréseket mutató kialakulására, az árdrágításra, a spekulánsok visszaéléseire és a tisztességtelen kereskedelem felburjánzására adott alkalmat a városok részbeni közlelmezésének illetően való ellátása, de magának a termelő falusi népnek is óriási kárára volt és van ez. Mennyi idő és energia pazarlással jár a terményeknek ilyen módon való értékesítése? A bánáti sváb falvak népe látta ezt be legelőször s ott siettek is a különböző értékesítő szövetkezeteket létesíteni. Ott minden falunak van tej, vaj, tojás stbit értékesítő szövetkezte, társulata, amely az árut előre meghatározott árban átveszi s kevés haszonnal eljuttatja oda, ahol szükség van rá.

Vármegyénkben a múltban is voltak és létesültek fogyasztási szövetkezetek, de értékesítő szövetkezetek, társulatok csak nagyon kevés helyen. A falusi termelők ma is a száz év előtti módon, szervezetlenül állanak s legelőször ki vannak téve a közvetítő kereskedelem kapzsi tulkapásainak.

A híres sebeshelyi dió világgpiaci cikk. Így ősszel minden évben megjelennek a kereskedők vagy megbízottak, hogy összevásárolják a dió-terméseket. A háboru előtti időkben, amikor a spekuláció is csak a tisztességes polgári haszon keretein belül operált, amikor a valuta-differenciák nem éreztették hatásukat az árak kialakulására, a szállítási s egyéb nehézségek nem okoztak gondot s — főleg — nem volt ismeretes és lehetséges a „láncolás” és az „áruhalmozás” folytán elérhető gyors megvagyonosodás, amikor a kereskedői tisztesség nem volt kénytelen lépten-nyomon pirulni, legelőször helybeli kereskedők útján bonyolították le az őszi „dió-vásárt”, ma azonban — s különösen ez évben — messzi földről sáskarajként jelentek meg a falvakban a „dió kereskedők”. Többnyire alkalmi kereskedők, ügynökök, fő-, al- és segéd megbi-

zottak, akik a termelőktől igyekeztek megvásárolni a diót.

Mikor e sorokat írjuk, javában folyik a dióvásár, amelyből a legtöbb hasznot semmi esetre sem a termelő fogja elnyerni. Hírlett, hogy a megjelent vásárlók a helyiekkel egyetemben megegyezésre akartak jutni arra nézve, hogy az árakat egyöntetűen szabják meg, hogy így az általuk felcsigázott árakat lenyomják. A valuta spekuláció lovagjai nem vetették úgy magukat a különböző valutákra, mint ez évben a vásárlók, illetve a dióval spekulálók a dióra. Valósággal dió-láz zavarta meg már vagy 2—3 hete az üzleti élet csendjét s a kávéházi márvány-asztaloknál összesugó-bugó adok-veszek üzérek még álmaikban is a sebeshelyi és környékbeli diót veszik-árulják.

A jól felhajtott végső-ár és a termelőnek fizetett ár közötti nagy különbségek pedig a sok-sok közvetítő között oszlik meg.

A termelő és a fogyasztó issza meg az árat annak, hogy a legális és illegális kereskedelem a valuta differenciák kihasználása folytán a diót is a dollár, sterling, svájci frank sorsára juttatta s a valuta-sibert pedig „dió-siber”-re léptette elő.

A vármegyei gazdasági egyesület és az illetékes hatóságok hassanak oda, hogy jövőben a dióval való láncolásnak gátat vessenek. A termelőket egy értékesítő szövetségbe kell tömöríteni, melynek vezetősége egyrészt direkt összeköttetést létesít a kül- és belföldi fogyasztást ellátó nagykereskedőkkel, akik ez által szintén nem lesznek kénytelenek áruikba — s ez a fogyasztók érdeke — bele kalkulálni a fő-, al-, mellék- és segéd-, valamint a helyi közvetítők, ügynökök nyereségeit, másrészt pedig megvédik az esetleg megszorult és tudatlan termelőket attól, hogy terményeiket — sokszor jóval a szüret előtt — olcsón elpredálják a nyakukra járó spekulánsoknak.

A politikai élet áldatlan küzdő porondjain harcoló értékes energiák pedig a nép, a falu felé fordítsák tekintetüket s tevékenységüket a közgazdasági élet szolgálatába állítva, igyekezzenek a háboru okozta bajok, sérelmek gyógyításához hozzájárulni s a konszolidációt megakasztó háboru fakasztotta dudvákat kirtani.

ifj. Szántó Károly.

— **Ujabb amnesztia rendelet jelenik meg.** A gyulafehérvári koronázás öröme úgy az igazságügyi, mint a hadügyminisztériumban újabb közkegyelmi rendeletet készítenek elő.

Apáthy István †

1863—1922.

Az „5 órai Ujság” írja: Szükszavu szegedi távirat hozta a szomorú hírt, hogy Apáthy István, hosszas szenvedés után, vízi-betegségben szept. 27-én délután négy óraker meghalt. Apáthy Istvánban a tudományos világ egyik legnagyobb tudósát gyászolja, nekünk azonban nemcsak azért drága, felejthe-

tetlen halottunk. Apáthy hosszú évtizedeken át fáradhatatlan lelkesedéssel vett részt Kolozsvár közügyeinek vezetésében és politikai életében. A Károlyi-kormány Erdély fő kormánybiztosává nevezte ki Apáthyt s így ő reá hárult az a történelmi feladat, hogy Erdély sorsa felől a bevonuló román parancsnoksággal, Neculcea tábornokkal tárgyal. Apáthy izzó hazafisággal vállalta ezt a tragédiás feladatot, melynek következményeit martíromos-türelemmel szenvedte végig. Börtönbe került, hadbírótság elé hurcolták, mely végül is felmentette. De ez a meghurcoltatás a halál csiráját plántálta az amugy is összeroppant testbe, Apáthy azóta folyton betegeskedett. Ez sem akadályozta meg azonban abban, hogy a szegedi egyetemen a tudomány és a tanulás szabadságáért fel ne emelje szavát.

Apáthy életének rövid krónikáját itt adjuk:

Apáthy István Budapesten született 1863. jun. 4-én. Hasonnevű atyja akkoriban Pest leghirnevesebb ügyvédje volt. Atyja neve már a negyvennyolccas eseményekkel kapcsolatban nevezetessé vált, mert mint honvéd tüzérhadnagy a 49. július második csatában Monostornál nagyon kitüntette magát. Apjának hősi viselkedését sokszor el is emlegette nagy büszkeséggel a mi nagy Apáthy Istvánunk, ki a negyvennyolccas függetlenségi pártnak talán ezen családi emlék folytán is meggyőződéses harcosa volt. Mire Apáthy Pesten a híres Kármán-féle gimnáziumban diák lett, apját már a pesti egyetemen a kereskedelmi és váltójog tanárává uvezték ki. Apáthy tanulmányait mindvégig jeles eredménnyel végezte. Az egyetemen az orvosi karba irathozott ugyan be, diplomát is szerzett magának az orvostudományokból már 22 éves korában 1885-ben, de hajlamai már egyetemi hallgató korában az elméleti tudományok felé ragadták. Emiatt az 1885—86-ik évben az állattani tanszéken Margó professzor mellé tanársegédnek választották meg. Rövid tanársegédeskedés után külföldi ösztöndíjjal Nápolyba megy, hogy az ottani nemzetközi zoológiai állomáson tudományos hírnevét megalapozza. Itt három évet töltött. A kolozsvári professzori tanszékre rendkívüli tanárként már 1890-ben megválasztják a még alig 27 éves ifjút.

Kolozsvári szereplését már közelebbről ismerjük, mi, körülötte felnőtt nemzedék. Nemcsak az utcák szónoka, minden közgyűlésnek elmaradhatatlan elvi vezetője és indítványtevője, hanem mindenek fölött izig-vérig tudós professzor. Három intézet vezetése mellett lopott magának csendes pillanatokot lelke áhitatának is arra, hogy költeményeket írjon. A hármas intézmény közül, melyet igazgatói minőségben vezetett, kettő már megválasztásakor rávárt, nevezetesen az állattani intézet és az Erdélyi Muzeumegyesület Állattára. A szövettani intézet megalapítását és vezetését évekkal azután kapta meg.

Ide lent, a magyarság között szomorú hírnévre, politikai tevékenysége folytán tett szert

Apáthy. Annyiszor lépett a közönség elé, hogy ezáltal szinte háttérbe állította magában a tudós professzort, sőt akadtak elég sokan, akik emiatt néha kétségbe is vonták az ő tudományos hírnevét. Pedig hát Apáthy István igazi magyar nagysággá a külföld előtt jóval előbb kinőtte magát, semhogy azt idehaza sejtették volna.

A mikrotechnika, a sejt- és szövettani vizsgálódások gyakorlati módszertana nem is volt tudomány addig, amíg azt ő nem kezdte hivatásszerűleg művelni. Életének utolsó nagy szándékaként a szegedi egyetemen azt is szerette volna megvalósítani, hogy ott egy nemzetközi mikrotechnikai intézetet létesítsen.

Hogy mennyire előbb járt a külföld az ő tudományos munkásságának nagybecsülésében, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a belga királyi orvosi akadémia előbb választotta levelező tagjává, mint a Magyar Tudományos Akadémia és hogy külföldi buvárok korábban keresték föl laboratóriumát, mint a budapestiek.

29-én délután temették el Apáthy István dr.-t, a kolozsvári volt magyar egyetem világhírű tudósát, Keletmagyarország volt fő-kormánybiztosát, az erdélyi közélet nagy magyar politikai vezérét. Kolozsvárról és Erdélyből sok részvétlétérkezett az özvegyhez, köztük a Magyar Néppárt távirata, amelyben régi, most szomorúan gyászoló párthívei fejezték ki megható szavakban mélyesleges fájdalomukat. Apáthy István ravatalát az egyetem előcsarnokában állították fel. Fekete díszmagyarban feküdt a koporsóban, amelyhez a szegedi polgárság és sokan budapestiek, kivándorolt erdélyiek zárandokoltak gyászos részvétlükkel. A ravatal körül tanítványai állottak őrséget. A temetésre összegyűlt tömeget tízezer főre becsülik. — Az egyesületek, egyetemek tanári karai testületileg vonultak fel. A Tudományos Akadémiát, Természettudományi Társaságot, Szeged hatóságait küldöttségek képviselték. A ravatalnál az egyházi szertartás után Haar Alfréd dékán mondotta az első bucsu beszédet a természettudományi kar nevében. Szeged város díszsírhelyét adott örök pihenőül Apáthy Istvánnak.

A szászvárosi dióvásár.

Még a legöregebb emberek sem emlékeznek olyan élénk, forgalmas, izgalmas szászvárosi dió-vásárra, mint amilyen f. hó 4-én lefolyt. A szászvárosi őszi (okt. 4) országos vásár egyszersmind a dióvásár napja. A híres sebeshelyi s más környékbéli dió ekkor kerül itt eladásra.

Már hetekkel ezelőtt nagy „idegen forgalom” volt a diókereslet irányában. A diótermelőknél sűrűn kilincseltek a helybeli diókereskedők és ügynökök kíséretében megjelenő idegen vásárlók, de hiába, a termelők — többnyire parasztagdák — az október 4-ikén, vagyis a vásár napján kialakuló és fennálló árakhoz kötötték megukat s előre semmit sem adtak el. A vásárt megelőző napon mintegy 30—35 idegen kereskedő, illetve dióvásárló jelent meg városunkban, akik — látva s megtudva a termelők csökönységét — a helybeli és a falvakban levő megbízottakkal nagy megbeszélést tartottak a „Transsylvania” szálló színháztermében, ahol a fővevők kimondták, hogy kg.-ként 8 leunál magasabb árat nem adnak a dióért. A határozat garantálására mindenik nagyobb összeget (állítólag fejenként 100 ezer leut) helyeztetett letétbe. Aki e megállapodást a többiek akarata ellenére megszegi, az letétjét veszti.

Másnap reggel a piacon óriási mennyiségű

dió volt. Szakértő becslők szerint 7—8 waggont tett ki a vevőt váró áru, de még egy ennyi lehetett otthon is. A kartellbe lépett vevők és főleg fő-, segéd-, mellék stb. megbízottjai s fullajtárjai csak úgy 10—11 óra tájban jelentek meg a diósok zsufolt utcáiban s 6—7—8 leut ígérgettek az árukért, kevés vásárlási kedvet mutatva. A termelők, akiknek étvágát az a sok zaklatás, amellyel a „diókereslet” már otthon heteken át izgatta fantáziáját, kg.-ként 18—20—22 leut is kértek árujukért. A vásár itt-ott — a helyi ügynökök rábeszélésének hatása alatt — egy kissé fellendülve délután 2 órakor mutatott egy kis élénkséget. A termelők egyik-másika a zsákok tetején tartott szónoklatot a megköltött kartellről, amely az ők zsebük ellen irányul s így sokan tartózkodtak az eladástól s hazavitték portékájukat. Erre a dió ára kezdett emelkedni, estefelé 9, sőt 10 leut is adtak érte s rebesgetik, hogy titokban még többet is.

A tárgyilagos szemlélő megfigyelhette, hogy a vásár előtti napon a „Centráli” és „Transsylvania” kávéház egy „dióbörze” képét nyújtotta. A „dióláz” még azokra is átragadt, akik eddig egy kilogrammot sem „adtak-vettek”. — Megállapítható volt, hogy a kereslet óriási a dióban s ennek magyarázata, oka csakis az lehet, hogy valahol (talán egy jobb valutájú, diót keveset termelő országban) jól megfizetik a diót. E tény az egyszerű falusi termelők is megszimatozták, megérezték s így nem csoda, ha áruik nagyrészt hazavitték, úgy okoskodván, hogy majd kapnak „jobban fizető vevőt” reá. Lehet, hogy igazuk van. A közvetítő kereskedelem valósággal reávetette magát a dióra s e mögött csakis a nagy haszon kilátása rejtőzhetik. A vásáron megvenni sikerült dió circa 5 és fél waggont tesz ki.

A lezajlott dióvásárnak sok humoros epizódja is volt. Sokaknak megnyult az óra s ömlött ki — jó üzleti nyelven mondva — a „gálája” és sok a pár nap előtti Jom-Kippurkor kibékült haragos került újra haragba egymással. A termelők tartózkodása igazolást nyert, mert ma már 10—12 leut is fizetnek a dióért.

NAPI HIREK.

— **A koronázás.** A napisajtó már jelentette, hogy a koronázást kitűzték és Gyulafehérvárt f. hó 15-én megtartják. Utóbbi jelentések szerint a koronázási ünnepek három napon át (15, 16 és 17-én) fognak tartani, mely idő alatt az egész országban általános munkaszünet lesz. A koronázási ünnepély f. hó 15-én Gyulafehérvárt fog kezdődni és 16—17-én Bukarestben fog befejeződni. 17-én az ország területén mindenütt nagy ünnepek lesznek s ott, ahol katonai helyőrségek vannak, nagy katonai parádé lesz.

— **Házasság.** Mihaiutz Gregor főhadnagy, aki a helybeli polgári társadalomban is megnyerő szívélyes modorával közkedveltségnek örvend, a napokban esküdtől örök hűséget Ruva Maria urleánynak Bozovicson.

— **A nagyenyedi Bethlen-kollegium** alapításának és fennállásának 300-ik évét — amint már megirtuk — f. év okt. hó 8 és 9-én ünnepli meg. — Az ünnepély rendje a következő: Október 8-án, vasárnap d. e.: 1. Istentisztelet. 2. Ünnepi közgyűlés. 3. Emléktábla-leleplezés és zászlóátadás. 8-án d. u.: 4. Tornaverseny. 8-án este: 5. Hangverseny. 9-én: 6. a volt diákok találkozója és a pártfogó egyesület megalakítása. 7. A kollegium volt tanulóinak, írók és művészek irodalmi mati-

néjanéja. Az ünnepélyen résztvevőket a szük-séges tudnivalókról külön füzet tájékoztatja, melyet a rendező bizottság legkésőbb az érkezőkor rendelkezésre bocsát.

— **Dr. Gróza Péter a piskii mozdonyvezetők otthonának diszelnöke.** A piskii mozdonyvezetők a múlt hó 30-án avatták fel új otthonukat, melyet a háború következtében megszűnt réginek helyébe létesítettek. Az otthon diszelnökévé Gróza Péter dr. volt erdélyi minisztert, a dévai kerület képviselőjét választották meg, kit az estély közönsége a derék mozdonyvezetőkkel együtt lelkesen ünnepelt. Gróza diszelnök Lukács Péter elnök üdvözlő szavaira meleghangú ünnepi beszédben mondott köszönetet a „béke katonái”, a mozdonyvezetők kar részéről személyt ért kitüntető bizalomért. A díszvacsorán a CFR. aradi ker. igazgatósága részéről Pop Octavian ker. igazgató, Dima Emil h. igazgató. Staicsu János a vont. oszt. főnöke, Tancos Arnold h. vont. főnök a CFR. összes helyi szolgálati főnökei a községi előjáróság és a katonai parancsnokság is, valamint a vidéki kiküldöttek is szép számban jelentek meg. Az otthon elnöksége a felavató ünnepség alkalmából Mosoiu tábornok közlekedési minisztert, valamint Constantinescu Tancred vezérigazgatót táviratban üdvözölte.

— **Hírek a ref. nőegylet köréből.** A ref. nőegylet választmánya egyik legutóbbi gyűlésén megállapította programját a beköszöntő őszi és téli hónapokra. E szerint a szokásos vallásos-estélyeket az idén is megtartja. Az első a leány-egylettel együttesen rendezi okt. 30-án a reformáció emlékezetére. A többiek, mint eddig, mindenik hó utolsó vasárnapján lesznek. Tervbe vette egy nagyobb estély rendezését dec. hónap első szombatjára. Ennek tiszta jövedelmét, mint egyházi jellegű egylet, a tatarozásra szorult egyházi épületek jókarba hozatalára ajánlja fel. Ugyan e célra alkalmas időben az egyház hívei között gyűjtést is fog rendezni. A tavaszra pedig egy házi-ipari kiállítás rendezését határozta el, amelynek anyagát a nőegylet tagjai fogják elkészíteni, mégpedig a kollegium valamelyik termében hetenként kétszer tartandó barátságos „kötőkék” keretében. Ezekre nemcsak a választmány tagjait, hanem másokat is, akik hajlandók a munkában résztvenni, szívesen látnak és hívnak. A jótékony egylet törekvéseit ez uton is közönségünk jóakaratu támogatásába ajánljuk.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Fülöp György városi tisztviselőt: neje, sz. Gönczy Klára m. hó 30-án 52 éves korában meghalt. Az elhunytban Gönczy Géza, Gönczy Sándor iparosok, Gönczy Ödön állatorvos, Gönczy Elemér kereskedő a nővérüket gyászolják. A helybeli magyarság két legrégebb s legismertebb családját ért gyász eset városszerte mély részvétet keltett. Temetése f. hó 2-án ment végbe a város közönségének óriási részvétele mellett. A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hírt: Mélyen megtörve a sulyos csapástól tudatjuk, hogy a forrón szeretett feleség, önfeláldozó drága jó anya Fülöp Györgyné szül. Gönczy Klára életének 52-ik, boldog házasságának 29-ik évében rövid és csendes szenvedés után f. hó 30-án d. u. 2 órakor jobblétre szenderült. Felejtethetlen halottunk hült tetemeit október hó 2-án d. u. 4 órakor fogjuk a helybeli ref. temetőben örök nyugalomra helyezni. Emléke áldott, nyugalma csendes legyen! Szászváros, 1922. évi szeptember hó 30-án. Bánatos férje: Fülöp György. Gyermekai: Klári, Gyurka, Béla, Vilma, Géza, Bandi. Testvérei, valamint közeli és távolabbi rokonai.

— **Személyi hir.** Dr. Löwenstein Lajos orvos külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett s újból megkezdte rendeléseit.

— **Az „Arad és Vidéke“ megszűnt.** Hunyadvármegye közönségének is sokáig volt kedvenc ujságja, az „Arad és Vidéke“, amely, a mint jelentik, 42 évi fennállása után megszűnt. A derék magyar ujságot a laptársak meleg hangon parenlálták el s mi is, a vidéki ujságíráshoz szerény katonái, a kidőlt nagyságokat megillető tisztelettel tisztelgünk az immár letűnt lapnak.

— **Halálozás.** Özv. Kovátsik Imréné sz. Sturek Johanna m. hó 29-án 81 éves korában Szászvároson meghalt. Az általánosán ismert matróna halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése m. hó 30-án ment végbe nagy részvét mellett a róm. kath. egyház szertartása szerint.

— **November elsejére halasztották az ujoncok bevonulását.** A hadügyminiszter rendeletet tett közzé, mely szerint az október 1-i bevonulásokat november 1-re halasztották. A miniszter intézkedett, hogy az elhalasztást az összes hatóságok azonnal tudomására hozzák a rekrutáknak.

— **Halálozások.** Skuteczky Lajos mérnök, államvasuti főfelügyelő életének 58-ik, boldog házasságának 29-ik évében rövid, de kínos szenvedés után m. hó 22-én Budapesten elhunyt. Skuteczky Lajos Hunyadvármegyében is, — ahová családi kötelek fűzték — huzamosabb ideig lakott. Mint piskii máv. osztályvezető főmérnöknek a piskii állomás felvételi épülete és a tompai rendező építése az ő közreműködésével és felügyeletével történt. Piskiről hasonló minőségben Aradra lett áthelyezve, ahol az aradi vasuti állomás számos vasuti és magánépítkezése az ő nevéhez és tevékenységéhez fűződik. De társadalmi és egyházi téren is hasznos munkásságot fejtett ki. Volt várm. törvényhatósági bizottsági tag, iskolaszéki elnök, ref. egyháztanácsos és több szakegyesület tagja. Temetése m. hó 24-én d. e. fél 11 órakor volt a Kerepesi-uti temető halottas házából. — Talpasi Kádbé Antal királyi állampénztári főtanácsos életének 55-ik évében, zavartalan boldog házasságának 20-ik esztendejében, hosszú, kínos szenvedés után folyó év szept. hó 26-ik napján d. e. 9 órakor Déván elhunyt. Temetése m. hó 28-án d. u. 3 órakor ment végbe.

— **Vallásos önképzőkör.** A róm. kath. hitközség okt. 8-án (vasárnap) d. u. fél 5 órakor vallásos önképzőkört rendez a róm. kath. iskolateremben, melyre a hívőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendezőség. Program: 1. Közének. 2. Szavalt, Fábry Gizi. 3. Egy óhajítás... bariton-szólo, éneklő Kara Gábor, harmoniumon kíséri Fellner József. 4. Szabad előadás, P. Máthé Özséb. 5. Hunyadi imája Várnánál melodráma szav. Balouschek Ida, kíséri az énekkar. 6. Szoprán-szólo, éneklő Hamar Anné p. o. tanárnő, kíséri P. Máthé Özséb. 7. Boldog asszony anyánk, szav. Solymosi Margit. 8. Hozsánna, éneklő a vegyeskar.

— **Bucsuzás.** Szászvárosról történt eltávozásom alkalmából ezuton bucsuzom összes volt rendelőim és jóbarátaimtól. Róna Jenő fényképész.

— **Léghajójarat Páris és Bukarest között.** A közlekedésügyi minisztérium a Páris és Bukarest közötti léghajójarathoz Aradon kikötőt állított fel, amelynek parancsnokát is kinevezte. A kikötő mellett megszervezik a vámállomást és a határőrséget is.

— **Minden országos vásár után emlékeztetbe kell hoznunk az illetékeseknek, hogy egy kis csekélységet újra elmulasztottak.** A város villamos-műve — amint már évek óta tudjuk és tapasztaljuk — csak éjjel 12 óráig szolgáltat áramot. Ez időn túl csak akkor van világosság, ha olyan mulatságok, estélyek, összejövetelek rendeztetnek, melyeknek rendezői hajlandók a tulajdonosokat a városnak megfizetni. Évenként négy nagyvásár van Szászvároson s jól tudjuk, hogy e vásárok hivatva vannak a város fejlődését, forgalmát emelni, ennek dacára a városi hatóságok nem gondoskodtak arról, hogy legalább e napokon, amikor egész éjjel özönlik be városunkba a vásár közönsége, legyen teljes éjjeli világítás. Minden országos vásár után elhangzanak az e miatti panaszok, amelyet mi úgy a város, mint a köz érdekében mindig készséggel tolmácsolunk, de azért ez irányban mi sem történik. Ismétljük ez alkalommal is, hogy országos vásárok, a városnak mint erkölcsi testületnek, a város közönségének — főleg kereskedői és ipari világának — és végül a közbiztonságnak fontos érdeke, s így jogosan követelhető, hogy ilyenkor teljes éjjeli világítás legyen. Közgazdasági és közbiztonsági érdekek teszik ezt szükségessé s épen ezért kérjük az illetékes városi hatóságokat, hogy az ez év december első napjain megtartandó országos vásár alkalmával ne mulassza el ez irányban intézkedni. A vásárosok bért fizetnek sátraik helyeiért a városnak, inkább emeljék fel e díjakat, de legyen világosság. Egy városnak nagyvásárjához mindenesetre fűződik annyi érdeke, mint például egy általa rendezett tűzoltói mulatsághoz! Ezzel kapcsolatban kérjük, hogy a vasuti állomástól a város piacáig vezető poros, sáros, hepe-hupás országutnak gránit kockával való kikövezése mikor kerül a megoldás stádiumába? Avagy azt várjuk, amíg az állomás és város közötti személy- és áruforgalmat a most feltalált motor nélküli repülőgépek fogják lebonyolítani!?

— **Kik a legszebb nők szászvároson?!** Számos városban szavaztatták meg a közönséget avégből, hogy megtudják, kik ott a legszebb nők. November elsejével kezdődőleg lapunk mindenik száma egy szavazó cédulát fog tartalmazni, melyet kivágva és kitöltve bárki beküldhet a szerkesztőségnek, amely a beérkezett szavazatokat jegyzékbe foglalva minden héten leközi az eredményt. A szavazás f. év december 20-ikán záratik le. E napon túl beérkezett szavazó-lapok nem vétetnek figyelembe. A beküldött szavazó-cédulákat egy bizottság fogja atvizsgálni s az eredményt kihirdetni. Karácsonyi számunk közölni fogja a szavazás statisztikáját is. — Bővebbet ezutáni számjainkban. A szépségversenyen legtöbb szavazatot kapott három nőnek egy éven át tiszteletpéldányként küldjük meg lapunkat eme következő nyomtatott címszallaggal: X. Y. urhölgynek, a szászvá-

rosi 1922. évi szépségverseny I. II. vagy III-ik nyertesének.

— **Hadileányárvaház Déván.** A Hadiárvákat Gondozó Egyesület hunyadmegyei csoportja Déva felhívást intéz a hunyadmegyei községek előljáróságaihoz, melyben értesíti őket, hogy hadiárvalányok részére folyó év októberében leányárvaházat nyit. Ezen árvaházba felvételeinek elsősorban apátlan-anyátlan 12 éven alóliak, másodsorban apátlan 12 éven alóliak, ha még négy 12 éven alóli testvére van. A kérvényeket fenti egyesülethez kell folyó évi október 10-ig benyújtani s a következő bélyegmentes okmányokkal kell felszerelni: születési és iskolai bizonyítvány, község részéről a hadiárvaság igazolása, mit az árvaszék is bizonyít, végül, hogy teljesen egészséges. A fölvevő árva és kísérőik ingyenes utazásban fognak részesülni.

— **Egy bevált kezdeményezés.** Az Erdélyi Segélyiroda (Bukaresti Str. Stirbei-voda 9) K. P. 330, 8 hónapos eredményes működés után, minden irányu összeköttetése révén, a siker teljes reményével vállal el bármely bukaresti főhatósághoz, minisztériumhoz közbenjárást jogos és igazolt igények kielégítése érdekében. Utlevelek láttamozását 24 órán belül, bármely hivatalbeli alkalmazott arcképes vasuti igazolványát 2—3 napon belül eszközli. Tanácsot és támogatást nyújt bármiféle állásnyerés, vagy e tárgyban felmerült vitás ügyben. Az erdélyi gazdasági és kereskedelmi ügyek elintézését is vállalja. Románia minden nagyobb városában legközelebb fiók irodákat állít fel a magyar emberek bármiféle ügyének és jogos érdekeinek felkarolására. Tisztelettel kérünk azonban mindenkit, hogy a helyi hatósági igazolványokkal ellátott felterjesztéseket közvetlenül irodánkunk küldje be. A már beadott ügyek sürgetésekor, sziveskedjenek a számot és beadási napot pontosan közölni.

Nyomdász-tanonc azonnal felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

— **Halálozás.** Nagy Albertné szül. Adresz Ilona életének 31-ik évében, m. hó 27-ikén Déván hirtelen szívrohamban elhunyt. Temetése m. hó 28-án volt Marosillyén nagy részvét mellett.

— **Szabó- és cipésmester kerestetik.** A térparancsnokságnál nyert információk szerint a tisztikar ruha- és lábbeli szükségletének előállítására fix fizetéssel egy szabó- és egy cipésmestert alkalmaz. Ajánlkozni s a részletes feltételeket megtudni Stenescu szárodosnál a helybeli kaszárnyában lehet.

— **Fürdőrend.** A Birtler-féle fürdőben a kádfürdő minden csütörtökön, pénteken és szombaton egész nap és vasárnap d. e. 10 óráig van nyitva. A gőzfürdő csak férfiak részére minden szombaton délután van nyitva. Fürdőruhát mindenkinek magával kell vinni.

— **A Gyulafehérvári Népbank Rt. beolvadt az „Izvorul“ Takaré- és Hitelbank Rt. pénzügyintézetbe és működését szeptember hó 1-től kezdődőleg „Izvorul“ Takaré- és Hitelintézet Rt. Alba-Iulia néven folytatja.**

Stern Manó

fűszer- és vaskereskedő

Szászváros, Vásár-u. 14.
(Saját házban.)

Sürgöny!

Aradi Neuman-féle
liszt eladási helye.

36 7-19

A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesitem, hogy fűszer- és vaskereskedésem raktárába újabban a következő áruk érkeztek: butor- és épület-vasalási, háztartási (konyhai) cikkek, öntött- és bádóg zománczott edények, gazdasági eszközök, fűszer, festék és olajáruk stb. stb. a legolcsóbb napi árban!

Tisztelettel:
STERN MANÓ, vas- és fűszerkereskedő, Szászváros.

— **Uj trafik.** Szászvároson a „Central“ szálloda épületében, a Zobel-féle divat kereskedés üzleti helyiségében egy új trafik nyílt meg, melynek tulajdonosa néhai Blága L. T. tanár özvegye. Az új trafikban mindenféle — úgy rendes mint különlegességi — dohány-áru állandóan kapható. A csinosan berendezett trafikban más dohányozási cikkek is árusíthatnak.

— **Az idegenek jelentkezzenek.** Minden más illetőségű egyén, aki a városban 24 óránál tovább tartózkodik, köteles személyazonosságát igazolványával személyesen jelentkezni. A szállodában megszállók igazolványait a szállótulajdonos utján mutatják be. Magán házaknál elszállásolásban lévők jelentkezéséért a házigazda felelős. Aki a rendeletet megszegi, szigorú büntetésben részesül.

Köszönetnyilvánítás.

Jó barátainknak és ismerőseinknek, akik felejtethetetlen feleségem, illetve drága jó anyámk elhunytával mély bánatunkban részesültek, hálás köszönetet mondanak

Fülöp György és gyermekei.

Eladó egy 45 H. négyes szántógép vasszerkezete, mely áll: vastrágerek, kerekek, öntöttvashajtány, fogaskerekek és hűtőbél. Motor nincs hozzá. Bővebbet Barcsay mérnöknel Csernakeresztúron, ahol a gép meg is tekinthető. 71 1—3

Gépleány azonnal felvételük lapunk könyvnyomdájában

Őszi kabát- és kosztüm különlegességeket modern stílusban készít

László Nándor

70 női-szabó 1—3
Szászváros, Ország-ut 21. sz.

ERZSÉBET MOZI.

Ma vasárnap október hó 8-án délután 6 és este 8³⁰ órakor

Némó kapitány.

Káprázatos kiállítású filmszenzáció 7 felvonásban, Verne Gyula regénye után. Izgalmas drámai cselekmény. Látványos művészi kiállítás. Tanulságos tengerfenéki fölvételek.

Csütörtökön, f. hó 12-én

BORZALMAK UTJA

Dráma 5 felv.-ban **Lucie Doraine,** **Alfonz Fryland**-dal a főszerepben.

Jövő héten vasárnap, 15-én

Rétarcu asszony.

Mattyasovszky Ilona, Vándory Gusztáv.

Figyelem! Kezdet d. u. 6 órakor este 8³⁰

Saját villany!

Paplan és madrac készítését vállalom. Régiposta-u. 9. sz. 63 2—3

Eladó ház. 1400 □-öl területen fekvő helybeli ház (4 szoba, konyha, kamara, pince, nagy gyümölcsös kert, csür, istálló, disznóól, kut) eladó. Értekezhetni: ifj. Szántó Károly lap-szerkesztővel, Szászváros. 60 3—3

Autó - fuvarozás!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy 6 személyre való autónkon úgy helyben mint vidékre olcsó árban fuvarozást vállalunk. Tisztelettel:

Triff és Nasta

Szászváros „Central“ szálloda 67 2—3

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

férfi-szabó üzletemet és **női divattermemet**

Malom-utca 18. sz. alatti saját házamba helyeztem át. Mindkét szakmában előforduló és a változó divatnak megfelelő munkákat elvállalok. Női munkáknál angol kosztüm, felső kabát francia munka stb. elsőrangú kivitelben lesznek elkészítve. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

BENKŐ LAJOS, férfi és női szabó 62 2—3
Szászvároson.

„Korzó“ kávéház

és cukrászda Szászváros Főtér

Üzletátvétel! 58 3—3

Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Nerhaft József eddigi bérlő ur távozásával a helybeli jóhírnevű

„Korzó“ kávéházat és cukrászdát

átvettem s azt kellő renoválás után újra megnyitottam. Tejes- és fekete kávé, meleg és hideg ételek, általában jó erdélyi koszt, kitűnő asztali- és fajborok, naponként frissen csapolt sör, cukrász-sütemények stb. kaphatók! **Hetenként kétszer zeneestély!** A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam tisztelettel:

STAMP MÁRTON,

a „Korzó“ kávéház és cukrászda bérlője.

Veszek: 17 10—12

törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi árban.

Margel Vilmos,

órász, ékszerész és látszerész
Szászváros, Vásár-utca.

Megjelent Löwy Sándor Petroșeni versenyáruházának őszi árjegyzéke, amelyből különösen az alább felsorolt áruk kiemelendők:

1 mtr. felöltő-szövet, nehéz félgyapju	— — —	131.—	Lei
1 „ télikabát-szövet, gyapju „dubl.“	— — —	195.—	„
1 „ „ „ valódi angol	— — —	290.—	„
1 „ női ruhaszövet, félgyapju	— — —	66.—	„
1 „ pepita „ 140 cm. széles	— — —	69.—	„
1 „ női „ tiszta gyapju 120 cm.	— — —	131.—	„
1 „ férfi „ félgyapju 140 cm.	— — —	135.—	„
1 „ „ „ tiszta gyapju 140 cm.	— — —	171.—	„
1 „ „ „ valódi angol 140 cm.	— — —	295.—	„
1 „ flanel, mult évi minták	— — —	23.—	„
1 „ zsinór-barchet minden színben	— — —	33.—	„

Különösen kiemelni kívánom, hogy a tavaly télről rendkívül sok árum maradt vissza, ami itt felsorolva nincs és azt mind a **régi olcsó árakon adom el.**

Tisztelettel:

Löwy Sándor versenyáruháza Petroșeny.

155 32—